

PROPOZYCJA WSPÓŁPRACY

RADYKALIZACJA

ZAPOBIEGANIE I PRZECIWDZIAŁANIE RADYKALIZACJI
PROWADZĄCEJ DO PRZEMOCY I EKSTREMIZMU (P/CVE)

Dla władz samorządowych (miast, gmin i województw)

RADYKALIZACJA

Na czym polega ?

Radykalizacja polega na **negowaniu podstawowych wartości demokratycznych** (m.in. równości i różnorodności) oraz rosnącej **skłonności do używania przemocy dla osiągnięcia celów ideologicznych**. Proces radykalizacji może prowadzić do przestępstw i aktów terroru.

Co na nią wpływa?

Tzw. **kryzys migracyjny, problemy gospodarcze**, zła sytuacja młodych na rynku pracy, poczucie wykluczenia i braku perspektyw oraz zjawisko polaryzacji społecznej są **głównymi przyczynami rosnącej popularności ruchów, grup i organizacji radykalnych w Europie i na całym świecie**. Proces radykalizacji zasilany jest różnymi ideologiami, np. ekstremizm skrajnie prawicowy w naszej części Europy czy ekstremizm islamski w Europie Zachodniej.

Jak wygląda?

W Polsce notuje się stały **wzrost liczby przestępstw motywowanych nienawiścią**. Między 2013 a 2016 r. liczba postępowań dot. przestępstw z pobudek rasistowskich, antysemitycznych lub ksenofobicznych wzrosła o blisko 50% (dane Prokuratury Krajowej). W wielu miastach w Polsce działają **zorganizowane grupy pseudokibiców lub grupy, ruchy i organizacje o charakterze neofaszystowskim, rasistowskim i ksenofobicznym**. Ruchy te propagują swoją ideologię i **werbują młodych ludzi m.in. za pomocą mediów społecznościowych, licznie występujących w przestrzeni publicznej „vlepek” oraz rozpowszechniając odzież i inne gadżety zawierające nienawistne i radykalne treści**. W ostatnich latach ruchy te znacznie zwiększyły swoje zdolności do pozyskiwania nowych członków.

Czy nas dotyczy?

Ostatnio miało miejsce wiele zdarzeń o charakterze ekstremistycznym m.in: **aresztowanie przez ABW liderów zorganizowanej grupy neonazistowskiej w Dzierżoniowie w 2017 roku czy aresztowanie przez CBS osób związanych ze środowiskami neonazistowskich skinów i pseudokibiców Jagiellonii Białostok w 2016 roku** (w tej sprawie prokuratorskie zarzuty wysunięto wobec blisko 70 osób). W 2018 roku w mediach było także głośno o **świętowaniu urodzin Hitlera przez grupę młodych w Wodzisławiu Śląskim**.

Problem: jak zapobiegać i przeciwdziałać radykalizacji?

Problem radykalizacji, mogącej prowadzić przez *przemoc i ekstremizm do aktów terroru*, nie jest dostatecznie rozpoznany w Polsce. Brakuje wiedzy o zjawisku radykalizacji oraz wynikających z niej spójnych, kompleksowych systemów prewencji i przeciwdziałania radykalizacji, zarówno na szczeblu lokalnym jak i centralnym.

Strategie zapobiegania i przeciwdziałania radykalizacji i ekstremizmowi powinny być wprowadzane w Polsce, na wzór innych miast i państw UE.

Rozwiązanie: proces radykalizacji można powstrzymać!

"Zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim obywatelom UE jest największym wyzwaniem państw członkowskich. Jest także dla UE najwyższym priorytetem" powiedział **Komisarz ds. Migracji, Spraw Wewnętrznych i Obywatelstwa**, Dimitris Avramopoulos.

Po pierwsze, należy uświadomić sobie zagrożenia dla bezpieczeństwa publicznego związane z radykalizacją i ruchami ekstremistycznymi.

Po drugie, należy mieć odpowiednią wiedzę, aby rozpoznać pierwsze oznaki radykalizacji poszczególnych osób lub grup.

Po trzecie, należy wiedzieć jakie są podstawy prawne dot. przestępstw motywowanych nienawiścią i jakie kompetencje w tym zakresie mają poszczególne organy. Żeby rzetelnie przeprowadzić taką analizę konieczne jest sięgnięcie do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, które oparte jest o Europejską Konwencję Praw Człowieka - ratyfikowaną umowę międzynarodową, której Rzeczpospolita Polska jest stroną i która w polskim systemie prawnym ma pierwszeństwo przed ustawą. Oznacza to, że organy administracji publicznej są zobowiązane dokonywać interpretacji przepisów polskich ustaw w taki sposób aby zapewnić jej zgodność z umowa międzynarodową.

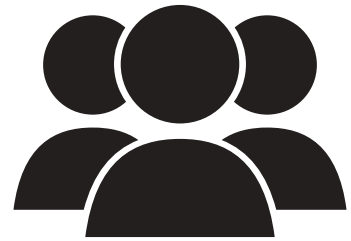
Po czwarte, należy reagować - prowadzić systematyczne działania profilaktyczne i skutecznie przeciwdziałać dalszemu rozwojowi i umacnianiu się ruchów ekstremistycznych. Działania te powinny się opierać na międzysektorowej współpracy wielu podmiotów mających za zadanie zapewnienie bezpieczeństwa w społeczeństwie - policji, samorządu, szkół itp.

W RAMACH WSPÓŁPRACY PROPONUJEMY:

1. Edukacja:

Szkolenia na poziomie podstawowym i specjalistycznym.

2. Stworzenie i moderowanie Grupy Ekspertkiej

ds. Prewencji i Przeciwdziałania Radykalizacji.

Innowacyjne rozwiązanie systemowe.

3. Doradztwo:

Monitoring i asysta przy zgromadzeniach oraz **strategie deradykalizacyjne.**

1. EDUKACJA: SZKOLENIA I WARSZTATY

NADRZĘDNYM CELEM NASZYCH SZKOLEŃ JEST PODNIESIENIE POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Szkolenia przeznaczone są dla pracowników:

- **władz samorządowych**
(m.in. departamentów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, zarządzanie kryzysowe, edukację, komunikację i dialog społeczny)
- **straży miejskiej**
- **innych podmiotów zaangażowanych w zapewnienie bezpieczeństwa na poziomie lokalnym.**

Podczas szkoleń:

- *Uwrażliwiamy uczestników na problem radykalizacji i przestępstw motywowanych nienawiścią* – wskazujemy jak powszechne są w społeczeństwie i jak ogromny wpływ mają na nasze bezpieczeństwo.
- *Wyjaśniamy jaka jest specyfika poszczególnych nurtów ekstremistycznych działających w Polsce* - pokazujemy jak zawczasu je identyfikować, opowiadamy jaką posługują się symboliką, kodami, metodami werbunku itp.
- *Przedstawiamy aspekty prawne mowy i przestępstw motywowanych nienawiścią oraz metody reagowania* - wskazujemy gdzie szukać wsparcia w zapobieganiu i przeciwdziałaniu, m.in. współpracując z policją i innymi podmiotami lokalnymi.
- *Pokazujemy na czym polega systemowe podejście do prewencji i przeciwdziałania radykalizacji* - obejmujące poza szkoleniami i korzystaniem z istniejącego w tym zakresie prawodawstwa, stworzenie moderowanej przez nas grupy eksperckiej.
- Dla wybranych pracowników przygotowujemy *szkolenie specjalistyczne*, na którym skupimy się na problematyce lokalnej.
- W szkoleniach może także uczestniczyć **Stanisław Czerczak, jedyny w Polsce ekspert ds. prewencji i przeciwdziałania radykalizacji, a jednocześnie były członek organizacji ekstremistycznej.**

EDUKACJA: SZKOLENIA I WARSZTATY

PRZECIWDZIAŁANIE RADYKALIZACJI PODNOSI POZIOM BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

SZKOLENIE PODSTAWOWE:

może być realizowane np. w ramach tzw. doskonalenia zawodowego, dla pracowników samorządowych, urzędników i Straży Miejskiej:

cena: 2 000 - 4 000 zł (zależy od długości szkolenia)

grupa: do 30 osób

eksperci: 1-2 trenerów

czas trwania: od 2 do 5 godzin

SZKOLENIE SPECJALISTYCZNE + WARSZTAT:

może być realizowane np. w ramach doskonalenia zawodowego, stacjonarnie lub podczas sesji wyjazdowej, dla wybranych urzędników - pracowników samorządowych i specjalistów:

cena: 9 000 zł

grupa: do 30 osób

eksperci: 3-5 trenerów

czas trwania: 2 dni szkoleniowe (14 godzin)

Ważnym i zalecanym przez ekspertów uzupełnieniem ww. szkoleń jest program edukacyjny dla lokalnych szkół (osobna propozycja współpracy: biuro@fundacjaibs.pl).

W PROGRAMIE SZKOLENIA m.in.:

- rozpoznanie zjawiska **radykałizacji**, identyfikacja procesu, **formy, zagrożenie** itd.
- aspekty społeczne (**bezpieczeństwo, spadek zaufania** społecznego, **zagrożenie dla mniejszości** itp.)
- analiza wybranych **organizacji ekstremistycznych**
- podstawy **prawa karnego**
- współpraca międzysektorowa (**policja, sądy, prokuratura**)
- wstęp do rozpoznania **symboliki** (kody liczbowe i literowe, **znaczenie symboli** itp.)
- **świadomość** problemu (**polaryzacja społeczna**, stereotypy i uprzedzenia)
- ekstremizm a **terroryzm**
- ruchy nieformalne, organizacje i **struktury**
- Internet, **propaganda i werbunek**
- prawo polskie (**praktyczne zagadnienia**)
- regulacje **międzynarodowe** (orzecznictwo polskich sądów i ETPC)
- **zgromadzenia**, demonstracje, imprezy masowe, wydarzenia sportowe
- realne zagrożenie (**przemoc, terror, strach**)
- **ćwiczenia praktyczne** (symulacja sytuacji kryzysowych, rozpoznanie symboliki, **reakcja**).

2. STWORZENIE I MODEROWANIE GRUPY EKSPERCKIEJ

INNOWACYJNE ROZWIĄZANIE SYSTEMOWE

Powołanie i moderowanie, przez ekspertów IBS, Grupy Eksperskiej ds. Prewencji i Przeciwdziałania Radykalizacji

(np. w formie grupy opiniodawczo-doradczej), złożonej m.in. z przedstawicieli następujących instytucji:

- **Władze samorządowe**

(w tym komórki odpowiedzialne za bezpieczeństwo, zarządzanie kryzysowe, edukację, komunikację i dialog społeczny)

- **Lokalne organizacje pozarządowe i środowiska eksperckie**

- **Policja**

- **Nauczyciele i dyrekcja szkół**

- **Pomoc społeczna oraz specjaliści z innych dziedzin**

(np. media społecznościowe, psychologia itp.).

Prace grupy będą opierać się na innowacyjnych na gruncie polskim rozwiązaniach, wdrożonych w innych krajach UE, stanowiących dobre praktyki zalecane przez *Komisję Europejską i Radicalisation Awareness Network (RAN)*. Wykorzystamy materiały **Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE)**, **Strong Cities Network (SCN)** oraz **Organizację Narodów Zjednoczonych (ONZ)**. **Wspólnie** będziemy wdrażać rozwiązania systemowe, aby wykształcić postawy sprzyjające zapobieganiu i przeciwdziałaniu radykalizacji. Nasi eksperci zapewnią kompleksowe podejście do problemu i wzmocnią społeczne poparcie dla podejmowanych działań.

Nasze szkolenia są niezbędnym etapem procesu budowania lokalnej strategii zapobiegania i przeciwdziałania radykalizacji.

IBS jest jedyną w Polsce organizacją mającą wiedzę ekspercką i umiejętności niezbędne do stworzenia i moderowania prac takiej grupy. Możliwa jest współpraca **pro publico bono**. Przewidujemy miesięczne lub kwartalne spotkania grupy, liczącej do ok. 30 osób.

3. DORADZTWO

PRZYGOTOWUJEMY STRATEGIĘ ZAPOBIEGANIA I PRZECIWDZIAŁANIA RADYKALIZACJI

Opracowana przez nas strategia wzorowana jest na najlepszych praktykach wielu **miast europejskich** - strategie takie są **standardem** m.in. w Wielkiej Brytanii, Belgii, Holandii i Niemczech. W Polsce niektóre rozwiązania rekomendowane przez IBS funkcjonują **w Warszawie i Wrocławiu** (szkolenia, asysta prawna).

- MONITORING

ZRADYKALIZOWANYCH ORGANIZACJI

- **Monitoring organizacji**, które pozostają pod nadzorem władz samorządowych i bieżąca analiza ich działalności
- **Niezwłoczne przekazanie informacji** do władz samorządowych w sytuacjach wymagających szybkiej reakcji (np. organizacja zgromadzenia, werbunek w szkole)
- **Opracowywanie raportów**, na bazie narzędzi analitycznych i pracy ekspertów IBS

- STRATEGIA EXIT

BUDOWANIE STRATEGII WYJŚCIA Z ORGANIZACJI EKSTREMISTYCZNYCH

- **Opracowanie strategii wyjścia**, przy zaangażowaniu i współpracy Stanisława Czerczaka, eksperta ds. prewencji i przeciwdziałania radykalizacji, a jednocześnie byłego członka organizacji ekstremistycznej, w oparciu o dobre praktyki z Niemiec, Szwecji i USA

- ASYSTA

PRZY ZGROMADZENIACH

- **Przeprowadzenie uprzedniej analizy zgromadzeń** o podobnej tematyce i przewidywanie potencjalnych zagrożeń
- **Wspólna odprawa** przed zgromadzeniem i **asysta** dla przedstawicieli obserwujących zgromadzenia podczas ich trwania
- **Pomoc w sporządzaniu zawiadomień o popełnieniu przestępstwa** oraz zażaleń na odmowę wszczęcia/umorzenie postępowania karnego

EKSPERCI I TRENERZY IBS:

JACEK PURSKI

- dziennikarz, politolog
- ekspert RAN ds. przeciwdziałania radykalizacji
- konsultant UEFA podczas EURO 2012
- członek ASHOKA - Międzynarodowej Organizacji Innowatorów Społecznych

JACEK MAZURCZAK

- były główny specjalista MSWiA ds. monitorowania przestępstw z nienawiści
- autor szkoleń z zakresu zwalczania przestępstw z nienawiści oraz ochrony praw człowieka

STANISŁAW CZERCZAK

- przeciwdziałania dyskryminacji, nietolerancji i nienawiści.
- członek RAN „EXIT”
- absolwent Wydziału Prawa i Administracji US
- szkoli Policję, Służbę Więzienną i Straż Graniczną
- w latach 90. związany z ruchem neofaszystowskim

TOMASZ PLASZCZYK

- prawnik – absolwent Wydziału Prawa i Administracji UG
- mjr. w stanie spoczynku - 16 lat służby w pionie śledczym ABW
- w trakcie służby prowadził postępowania karne z art. 256 § 1 i 2 kk.
- szkoli policjantów i nauczycieli

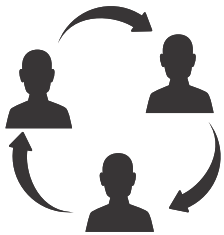
W zespole ekspertów IBS są m.in. byli oficerowie wojskowej jednostki GROM, specjaliści ds. zwalczania terroryzmu, bezpieczeństwa osobistego oraz imprez masowych.

CO NAS WYRÓŻNIA?

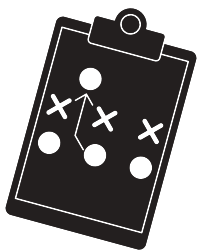
Jesteśmy jedyną organizacją w Polsce oferującą skuteczną, systemową prewencję i przeciwdziałanie radykalizacji. Wdrażane przez IBS rozwiązania oparte są na najlepszych praktykach z innych krajów **Unii Europejskiej**. IBS ma do nich dostęp dzięki stałemu uczestnictwu w pracach grup roboczych **Radicalisation Awareness Network (RAN)**, sieci organizacji eksperckich działającej przy Komisji Europejskiej.

Nasi eksperci to byli **żołnierze GROM, funkcjonariusze Policji i ABW**, urzędnicy państwowi centralnego szczebla zajmujący się bezpieczeństwem.

Stale Współpracujemy z **Biurem Kryminalnym KGP i komendami wszystkich szczebli**. Szkoliliśmy Straż Graniczną, Służbę Więzienną i Żandarmerię Wojskową.

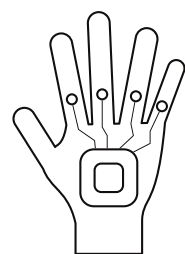

Od lat pomagamy **szkolić policjantki i policjantów w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie** w ramach kursów specjalistycznych i szkolenia podstawowego.

CO NAS WYRÓŻNIA?

Inicjujemy i wspieramy tworzenie **lokalnych partnerstw dla bezpieczeństwa i przeciw radykalizacji**. Współpracujemy z samorządami i nauczycielami.

Szkoliliśmy **koordynatorów ds. przestępstw z nienawiści w cyberprzestrzeni** powołanych przez Biuro do walki z Cyberprzestępczością KGP.

Doradzamy w zakresie **prowadzenia dochodzeń i śledztw w sprawach o przestępstwa z nienawiści**. Wykorzystujemy także **prawo międzynarodowe i wyniki najnowszych badań socjologicznych i psychologicznych**.

Nasi eksperci **zapewniali bezpieczeństwo** podczas Mistrzostw Europy **UEFA Euro 2012** na Ukrainie i w Polsce.

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI, ABY POROZMAWIAĆ O SZCZEGÓLACH WSPÓŁPRACY:

Jacek Purski (Prezes IBS)

jacek@fundacjaibs.pl

664 838 006

 www.fundacjaibs.pl

 [@fundacja_ibs](https://twitter.com/fundacja_ibs)

 [@i_b_s_fundacja](https://www.instagram.com/i_b_s_fundacja)

 [@institut.bezpieczenstwa.spolecznego](https://www.facebook.com/institut.bezpieczenstwa.spolecznego)

 [Instytut Bezpieczeństwa Społecznego IBS](https://www.youtube.com/InstytutBezpieczenstwaSpolecznegoIBS)

